

ДЕРЖАВНА РЕГУЛЯТОРНА СЛУЖБА УКРАЇНИ

01011, м. Київ, вул. Арсенальна, 9/11

тел. (044) 254-56-73, факс 254-43-93

e-mail: inform@dkrp.gov.ua

Від _____ № _____

Рішення № _____ від _____ 2017 р. про відмову в погодженні проекту регуляторного акта

Державною регуляторною службою України відповідно до Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» розглянуто проект постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Технічного регламенту щодо вимог до екодизайну для малих, середніх та великих силових трансформаторів» (далі – проект постанови), а також документи, що додаються до нього, подані листом Державного агентства з енергоефективності та енергозбереження України від 29.08.2017 № 930-01/15/3-17.

За результатами проведеного аналізу проекту постанови та відповідного аналізу регуляторного впливу на відповідність вимогам статей 4, 5, 8 і 9 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» (далі – Закон)

встановлено:

проектом постанови пропонується затвердити Технічний регламент щодо вимог до екодизайну для малих, середніх та великих силових трансформаторів (далі – трансформаторів), який розроблено на основі Регламенту Комісії (ЄС) № 548/2014 від 21 травня 2014 р. про реалізацію Директиви 2009/125/ЄС Європейського Парламенту та Ради.

За інформацією розробника, основною ціллю прийняття проекту постанови є забезпечити покращення енергетичних та екологічних характеристик трансформаторів, що в результаті дозволить поступово витіснити з ринку найбільш енергоємні товари та товари з найбільшим негативним впливом на екологію.

Однак проект постанови не може бути погоджений у запропонованій редакції з огляду на наступне.

Згідно вимог статті 1 Закону документом, який містить обґрунтування необхідності державного регулювання шляхом прийняття регуляторного акта, аналіз впливу, який справлятиме регуляторний акт на ринкове середовище, забезпечення прав та інтересів суб'єктів господарювання, громадян та держави, а також обґрунтування відповідності проекту регуляторного акта

Державна регуляторна служба України
ВИХ №9129/0/20-17 від 19.10.2017

принципам державної регуляторної політики – є Аналіз регуляторного впливу (далі – АРВ).

В даному випадку, наданий розробником АРВ до проекту постанови містить формальний опис запропонованого ним регулювання, не є інформативним, та не відповідає вимогам Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 11.03.2004 № 308 «Про затвердження методик проведення аналізу впливу та відстеження результативності регуляторного акта» зі змінами, внесеними постановою Кабінету Міністрів України від 16.12.2015 № 1151 (далі – Методика).

Відповідно до пункту 13 Методики результати проведення АРВ, викладаються письмово згідно з додатком 1 цієї Методики.

1. У розділі I «Визначення проблеми» АРВ згідно з вимогами Методики розробник повинен чітко визначити проблему, яку пропонується розв'язати шляхом державного регулювання, визначити причини її виникнення, оцінити важливість зазначеної проблеми, зокрема навести дані у цифровому чи кількісному вимірі, що доводять факт існування проблеми і характеризують її масштаб, визначити основні групи, на які вона справляє вплив, а також обґрунтувати, чому проблема не може бути розв'язана за допомогою ринкових механізмів та діючих регуляторних актів.

Проте, розробником при визначенні проблеми наголошено виключно на необхідності забезпечення поступової імплементації норм права ЄС у національне законодавство та виконання міжнародних зобов'язань, взятих Україною за міжнародними договорами.

При цьому, приймаючи до уваги предмет регулювання даного проекту постанови, розробником не проаналізовано стан ринку відповідної продукції за останні роки, не встановлено опис можливих загроз, а також, негативних наслідків при подальшій експлуатації та/або введенні в обіг трансформаторів без дотримання міжнародних вимог до їх екодизайну, та в цілому не доведено економічну потребу у прийнятті проекту постанови для держави, громадян та зацікавлених суб'єктів господарювання.

Загалом при визначенні проблеми, яку передбачається розв'язати шляхом державного регулювання, розробник обмежився лише її словесним описом. Не наведено жодних даних у числовій формі, які б обґрунтували наявність проблеми, її масштаб та важливість, а також не охарактеризовано та не оцінено сфери, на яких проблема має найбільший негативний вплив.

Зазначене не відповідає вимогам статті 4 Закону, зокрема, принципу доцільності – оскільки розробником не доведена наявність проблеми, що потребує державного втручання, та не обґрунтована необхідність державного регулювання господарських відносин з метою її вирішення.

2. У розділі II «Цілі державного регулювання» АРВ розробник повинен чітко визначити мету державного регулювання, що має бути безпосередньо пов'язана з розв'язанням проблеми.

Натомість в цьому розділі розробником зазначено, що проект постанови розроблено з метою забезпечення покращення енергетичних та екологічних

характеристик трансформаторів, що в результаті дозволить поступово витіснити з ринку найбільш енергоємні товари та товари з найбільшим негативним впливом на екологію.

Задекларовані розробником цілі державного регулювання є абстрактними та не вимірюваними, зокрема, розробником не визначено індикаторів зменшення масштабів проблеми, що характеризувало б досягнення мети регулювання.

Таким чином, розробником порушено принцип адекватності, оскільки належним чином не обґрунтовано наскільки така форма державного регулювання відповідає вирішенню існуючої проблеми.

3. У розділі III «Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей» розробник повинен визначити всі можливі альтернативні способи вирішення існуючої проблеми та оцінити вигоди і витрати держави, населення та суб'єктів господарювання від застосування кожного з них.

Проте, оцінка впливу на сферу інтересів держави, результати якої надані у пункті 2 даного розділу АРВ, здійснена недостатньо інформативно з формальним описом загальних процесів та за відсутності статистичних даних, які б підтверджували визначені розробником твердження.

Крім цього, оцінка впливу на сферу інтересів громадян розробником не проводилася, хоча в даному розділі АРВ зазначено, що витрати будуть перекладатися на користувачів, таким чином вважаємо за доцільне здійснити опис впливу запропонованих проектом змін на сферу інтересів таких користувачів.

Також, проведена розробником оцінка впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання не дозволяє встановити реальний вплив запропонованого проектом постанови регулювання на відповідне бізнес середовище, оскільки опис економічного ефекту наведено без економічних розрахунків, що в свою чергу, не дозволяє перевірити їх достовірність та інформативність.

Водночас, під час аналізу заявленої розробником інформації щодо кількості суб'єктів господарювання, що підпадають під дію регулювання та питомої ваги групи у загальній кількості, було встановлено, що розрахунок структури відповідних суб'єктів проведено розробником неправильно, що, як наслідок, призвело до відсутності розрахунків витрат, які будуть виникати у таких суб'єктів внаслідок запровадження кожного з альтернативних способів, у грошовому еквіваленті, із застосуванням Додатку 2 або Додатку 4 до Методики.

Слід підкреслити, що факт відсутності економічного аналізу запропонованих альтернатив не дозволить в подальшому об'єктивно оцінити, наскільки обраний розробником спосіб державного втручання відповідає проблемі, що потребує врегулювання, та наскільки його застосування буде ефективним для її вирішення.

4. У зв'язку з неналежним опрацюванням попередніх розділів АРВ, у розділі IV «Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей» розробником не доведено вибір оптимального

альтернативного способу з урахуванням системи бальної оцінки ступеня досягнення визначених цілей, не проаналізовано причини відмови від застосування того чи іншого способу та аргументи на користь обраного, що є порушенням принципу ефективності – забезпечення досягнення внаслідок дії регуляторного акта максимально можливих позитивних результатів за рахунок мінімально необхідних витрат ресурсів.

5. У розділі V АРВ «Механізми та заходи, які забезпечать розв'язання визначеної проблеми» не описано механізм дії запропонованого регулювання з урахуванням основних бізнес-процесів, які потрібно буде забезпечити суб'єктам господарювання для реалізації його вимог. При цьому, розробником не враховано, що механізм реалізації регуляторного акта має бути безпосередньо пов'язаний із цілями та очікуваними результатами регуляторного акту, тобто яким чином будуть діяти норми проекту постанови та якою прогнозується ситуація після набрання регуляторним актом чинності.

Також, в даному розділі АРВ, розробнику доцільно аргументувати строки впровадження рівнів вимог до екодизайну трансформаторів, які передбачено проектом постанови.

6. За даними, наведеними розробником, у сфері дії проекту постанови, господарську діяльність здійснює 4 суб'єкта малого підприємництва, що складає понад 10% у загальній кількості суб'єктів господарювання, на яких поширюється регулювання. Зважаючи на це, розробник на виконання вимог пункту 8 Методики у розділі VI АРВ «Оцінка виконання вимог регуляторного акта залежно від ресурсів, якими розпоряджаються органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування, фізичні та юридичні особи, які повинні проваджувати або виконувати ці вимоги» повинен був забезпечити проведення М-Тесту.

Однак, в АРВ до проекту постанови М-Тест згідно з Додатком 4 до Методики не проведено, що не дозволяє виміряти вплив регулювання на суб'єктів малого підприємництва, не оцінено витрати, які вони понесуть внаслідок провадження регулювання, та, як наслідок унеможлиблю визначення необхідності вирівнювання питомої вартості навантаження між суб'єктами великого, середнього та малого підприємництва шляхом запровадження компенсаторних механізмів для суб'єктів малого підприємництва.

7. Розділ VIII АРВ «Визначення показників результативності дії регуляторного акта» заповнено з порушенням вимог пункту 10 Методики. Так, розробником наведено недостатньо обов'язкових показників результативності регуляторного акту (розробник обмежився лише 2 обов'язковими показниками результативності), таких як: розмір надходжень до державного та місцевих бюджетів і державних цільових фондів, пов'язаних з дією акта; розмір коштів і час, що витрачатимуться суб'єктами господарювання та/або фізичними особами, пов'язаними з виконанням вимог акта.

При цьому, додаткові показники, які безпосередньо характеризують результативність регуляторного акта, розробником сформульовані некоректно.

Відповідно до вимог Методики ці показники повинні бути не описовими, а кількісними та вимірювальними.

8. На порушення вимог пункту 12 Методики у розділі IX «Визначення заходів, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності дії регуляторного акта» розробником не визначені заходи, з допомогою яких буде здійснюватися відстеження результативності регуляторного акта, а саме, вид даних (статистичних, наукових досліджень або опитувань), які використовуватимуться для такого відстеження.

Також розробником було вказано що проведення базового відстеження буде здійснюватись через рік після набрання чинності цього регуляторного акта. Проте, проектом постанови запропоновано застосувати рівень 1 вимог до екодизайну трансформаторів лише через 2 роки з моменту набрання чинності запропонованого ним Технічного регламенту. З огляду на це, враховуючи вимоги статті 10 Закону, для забезпечення інформативності даного відстеження, розробнику варто запланувати строки його проведення після набрання чинності більшості положень даного регуляторного акта.

Порушення розробником вимог Закону та Методики в частині визначення показників результативності та заходів з проведення відстеження результативності регуляторного акта не дозволить в подальшому належним чином провести відстеження його результативності, як передбачено статтею 10 Закону.

Враховуючи вищевикладене, за результатами розгляду положень проекту постанови та аналізу його регуляторного впливу, встановлено, що проект розроблено без дотримання ключових принципів державної регуляторної політики доцільності, адекватності, ефективності, збалансованості, визначених статтею 4 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності», а також вимог статті 8 в частині підготовки АРВ з урахуванням вимог Методики проведення аналізу регуляторного впливу, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 11.03.2004 № 308 (зі змінами).

Ураховуючи вищенаведене, керуючись частиною четвертою статті 21 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності», Державною регуляторною службою України

вирішено:

відмовити в погодженні проекту постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Технічного регламенту щодо вимог до екодизайну для малих, середніх та великих силових трансформаторів».

Голова Державної
регуляторної служби України

К. М. Ляпіна